

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 24 d'abril del 2018

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- (AUTES 6100816/2013)

Per escrit de data 06-03-2014, la representació processal de la Sra. G.M.E. va presentar davant de la Batllia demanda a tramitar pel procediment ordinari contra la societat A, SA, demanant la seva condemna a pagar:

- a la societat B, SA el capital pendent de pagament fins exhaurir el deute derivat del préstec amb garantia hipotecària atorgat el dia 17 de setembre del 2009 entre la referida entitat i el Sr. X.F.A. i la seva principal, a acreditar en període d'execució de sentència.

- a la seva mandant la diferència entre la suma de 130.000.-euros i l'import finalment abonat a la societat B, SA.

- a satisfer a la seva principal els interessos, primes, i comissions pagades a la societat B, SA a partir del 31 d'agost del 2013 i fins a l'extinció del deute, com a conseqüència del préstec amb garantia hipotecària, a acreditar en període d'execució de Sentència.

- els interessos legals pertinents.

- les costes processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

II.- La representació processal de la societat A, SA, va formular una excepció dilatòria de manca de legitimació activa rebutjada per Aute del 02-07-2015 al tractar-se en realitat d'una excepció peremptòria.

Per escrit del 25-09-2015, va contestar sol·licitant la desestimació de la demanda, a títol principal en base a l'excepció peremptòria de manca de legitimació activa i a títol subsidiari pel fet de negar-se a donar compliment a la pòlissa d'assegurança.

Les parts van replicar (escrit del 29-10-2015) i duplicar (escrit del 26-11-2015), i presentar els seus escrits de proves el 17-12-2015, practicant-se les declarades necessàries i pertinents.

III.- (AUTES 3000112/2016)

Per escrit de data 20-04-2016, la representació processal de la societat B, SA, va presentar al seu torn davant de la Batllia demanda a tramitar pel procediment ordinari contra la societat A, SA, demanant la seva condemna a pagar la suma de 116.194,77.-euros, majorada de l'interès legal a comptar del 13-06-2014 i fins al seu efectiu pagament, i la imposició a la part defenent de les costes processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procuradora.

IV.- La representació processal de la societat A, SA, va contestar sol·licitant la desestimació de la demanda, amb imposició de costes a la part agent i subsidiàriament sense cap imposició per existir una *iusta causa litigandi*.

Les parts van replicar i duplicar, i presentar els seus escrits de proves en data 21-09-2016.

V.- Per escrit del 17-05-2016, la representació processal de la societat A, SA, havia demanat l'acumulació de les actuacions i per Aute del 01-09-2016 es va donar-hi lloc.

Finalment les parts van degudament formular els seus escrits de conclusions en el marc dels autes acumulats sota el nº 3000112/2016.

VI.- Per Sentència de data 01-09-2017, l'Hble. Tribunal de Batlles, Secció Civil, va decidir:

“Primer.- Estimar en tots els seus termes, la demanda formulada per la representació processal de la Sra. G.M.E., i condemnar la societat A, SA:

- a pagar a la societat B, SA el capital pendent de pagament i fins exhaurir el deute derivat del préstec amb garantia hipotecària atorgat el dia 17 de setembre del 2009;

- a pagar a la seva mandant la diferència entre la suma de 130.000.-euros i l'import finalment abonat a la societat B, SA;

- a satisfer els interessos, primes, i comissions pagats per la seva mandant a la societat B, SA per raó de la vigència del préstec amb garantia hipotecària de data 17 de setembre del 2009, a partir del 31 d'agost del 2013 i fins al dia en què la societat A, SA aboní el capital pendent de pagament del préstec amb garantia hipotecària contractat, a acreditar en període d'execució de sentència;

- a pagar els interessos legals meritats per les sumes reclamades a comptar de la fermesa de la present resolució judicial.

Segon.- Estimar de forma íntegra la demanda formulada per la representació processal de la societat B, SA i condemnar la societat A, SA a pagar la suma de 116.194,77.-euros, majorada de l'interès legal a comptar del 13 de juny del 2014 i fins al seu efectiu pagament.

Tercer.- Fer imposició a la societat A, SA de les despeses judicials ocasionades, en la forma prevista al VII. CONSIDERANT de la present resolució judicial.”.

VII.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la societat A, SA, demanant la seva revocació en el sentit de desestimar totes les pretensions de les parts adverses, tot imposant a aquestes el pagament de la totalitat de les costes del present procediment, incloent dins de les mateixes els honoraris d'advocat i de procurador d'aquesta part d'ambdues instàncies i en el cas de no condemnar a les parts adverses al pagament de les costes, que no es faci pronunciament en costes, per *iusta causa litigandi*.

La representació processal de la Sra. G.M.E., com la de la societat B, SA, demanen la seva confirmació amb imposició de les costes a la part apel·lant.

VIII.- Per Aute d'aquesta Sala del 15-03-2018, es va decidir no donar lloc a les pretensions adduïdes per la representació processal de la societat A, SA, i obrant en el seu escrit de conclusions i consistent en què es practiquessin les proves:

“VIII.- DOCUMENTAL punt primer: consistent en requerir a la part agent per tal que porti copia de l'escriptura de compravenda de les unitats immobiliàries gravades amb la hipoteca demanada en el seu dia davant l'entitat bancària B SA.

IX.- REQUERIMENT PER RATIFICACIÓ: consistent en que es requereixi als agents números P0000 i PXXXX de la Unitat Especial d'intervenció adscrita a l'Àrea de Seguretat Pública i Proximitat Ciutadana, se'ls hi mostri el document número 2 dels acompanyats per la seva part juntament amb el seu escrit de contesta.”.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- Ha quedat establert que el dia 15-03-2013, el Sr. X.F.A. va perdre la vida després d'haver estat atrapat en un allau mentre es trobava fent esquí

de muntanya (“randonnée”) a la zona del pic X, parròquia de Canillo, amb la seva parella sentimental, la Sra. G.M.E., qui va resultar ferida.

Ressurt de l'informe policial que l'allau es va desprendre a la cota de 2850 m i que és el pes dels dos esquiadors que la va provocar, que aquell dia el risc d'allau era de 3/5, que tant el Sr. X.F.A. com la Sra. G.M.E. portaven la vestimenta adequada per al desplaçament en muntanya però no duïen casc protector, ni un aparell de recerca de víctimes d'allaus (ARVA), ni una balisa RECCO, sistemes que faciliten la localització de les persones soterrades a la neu.

Ressurt de l'informe medicoforensa d'autòpsia que la mort del Sr. X.F.A. va ser accidental i provocada per una fractura amb enfonsament a nivell de la calota occipital, associada a una fractura de la base del crani, amb la precisió que en el moment de la defunció no es trobava sota els efectes de l'alcohol ni de cap de les altres substàncies tòxiques estudiades.

La Sra. G.M.E. i el Sr. X.F.A. havien subscrit solidàriament en data 17-09-2009 prop de l'entitat bancària B, SA un préstec amb garantia hipotecària d'un import de 130.000.-euros.

En data 14-09-2009, el Sr. X.F.A. havia subscrit prop de la companyia A, SA, la pòlissa d'assegurança de vida nº 280001*** per garantir el reemborsament del capital de 130.000.-euros en cas de defunció o d'invalidesa total i definitiva PTIA que el mateix pugui patir, essent l'entitat bancària B, SA l'assignada com a beneficiària del contracte amb la precisió que en cas de defunció, l'entitat bancària serà beneficiària fins a exhaurir el deute i la Sra. G.M.E. per la quantitat restant.

Per carta del 20-06-2013, la Sra. G.M.E., invocant la manca de resposta de la companyia A, SA va demanar-li de posicionar-se per escrit sobre el pagament del capital garantit.

Per carta del 30-09-2013, la companyia li va contestar que donat que el Sr. X.F.A. estava practicant un esport de risc en una zona amb risc d'allaus qualificat d'important, tal actitud corresponia a un risc no garantit. Afegia que

el banc no s'havia posat en contacte, que no se li havia aportat cap declaració d'hereu i que encara estava esperant l'informe forense.

Del seu costat, i per carta del 13-06-2014, el banc va reclamar a la companyia d'assegurances el compliment de la pòlissa al seu benefici però aquesta, per carta del 23-07-2014, va invocar que el sinistre corresponia a un risc exclòs.

És en aquestes condicions que va néixer el present litigi, essent la Sra. G.M.E. la primera a presentar la demanda i dos anys més tard el banc.

Finalment el Tribunal va donar lloc a totes les pretensions de les dues parts agents.

II.- Abans d'entrar en l'examen dels greuges de fons hem d'efectuar unes precisions en relació a la qüestió de les proves denegades ja que malgrat vàrem resoldre aquesta qüestió mitjançant el nostre Aute del 15-03-2018 cal però efectuar dues precisions.

La primera és que sembla que, arran de l'acumulació i de l'existència en els autes acumulats de dos escrits de proposició de proves de la part defenent, existeix una confusió en relació a la prova VIII.-.

En efecte, existeix un primer escrit de prova en el marc dels autes 6100816/2013 en el qual es va sol·licitar la prova VIII.- DOCUMENTAL punt primer, consistent en requerir a la part agent per tal que porti còpia de l'escriptura de compravenda de les unitats immobiliàries gravades amb la hipoteca demanada en el seu dia davant l'entitat bancària B, SA. Existeix un segon escrit de prova en el marc dels autes 3000112/2016 en el qual es va sol·licitar la prova VIII.- REQUERIMENT PER RATIFICACIÓ en relació als agents números P0000 i PXXXX.

Es veu que aquesta darrera prova és la mateixa que la proposada en l'escrit de proves en el marc dels autes 6100816/2013 (IX.- REQUERIMENT PER RATIFICACIÓ: consistent en que es requereixi als agents números P0000 i PXXXX de la Unitat Especial d'Intervenció adscrita a l'Àrea de

Seguretat Pública i Proximitat Ciutadana i se'ls mostri el document número 2 dels acompanyats per la seva part juntament amb el seu escrit de contesta.

D'altra banda en l'escrit del 21-09-2016, en el marc dels autes 3000112/2016, s'ha proposat una prova IX.- TESTIFICAL en relació als referits agents de policia.

La providència del 30-01-2017 en el marc dels autes acumulats va declarar innecessària la prova VIII.- REQUERIMENT PER RATIFICACIÓ i la prova IX.- TESTIFICAL. La part defenent va formular la corresponent protestació en el seu escrit de conclusions (foli 241) i la reitera en el marc del present recurs (foli 23 de l'escrit de greuges).

Per tant, el nostre Aute de prova del 05-03-2018 conté un error en referir-se a les proves VIII.- DOCUMENTAL punt primer i IX.- REQUERIMENT PER RATIFICACIÓ de l'escrit de proves del 17-12-2015 quan s'havia de pronunciar sobre les proves VIII.- REQUERIMENT PER RATIFICACIÓ i la prova IX.- TESTIFICAL de l'escrit de proves del 21-09-2016.

La segona precisió és que aquest error no canvia el refús de practicar les proves en qüestió i que el mateix queda arreglat per la present Sentència.

En efecte, sobre el fons, la part defenent ha sostingut que les referides proves anaven a que els policies confirmessin en seu judicial el contingut del seu informe.

Però tal prova era innecessària ja que l'informe policial s'ha aportat en autes així com la totalitat de les diligències prèvies per corda fluixa i que no existeix cap discussió al respecte entre les parts quan a més la problemàtica de l'afer rau essencialment en la interpretació de les clàusules de la pòlissa d'assegurança i no en la determinació de les conseqüències de l'accident.

III.- El primer aspecte del recurs de la companyia asseguradora és relatiu a la seva excepció de manca de legitimació activa de la Sra. G.M.E. i

al tercer Considerant de la Sentència recorreguda el qual estableix que la Sra. G.M.E. és beneficiària del contracte d'assegurances i que té un interès compartit amb l'entitat bancària B, SA. Sosté l'apel·lant que el Tribunal *a quo* ha obviat que la Sra. G.M.E. el que demanà en la seva demanda, com a primera petició, fou abonar a B, SA el capital pendent fins a exhaurir el préstec hipotecari però que la mateixa no es trobava ni es troba legitimada per "accionar" en nom de la referida entitat bancària, la qual era beneficiària en cas de defunció del Sr. X.F.A. Afegeix que si ha de respondre o no com asseguradora, ha d'ésser enfront de l'entitat bancària, però en cap cas amb la Sra. G.M.E. i que per tant, la Sra. G.M.E. no es trobava ni es troba legitimada per demanar el capital garantit de la pòlissa d'autes.

Però com indicat abans, l'assegurança fou contractada per millor garantia del reemborsament del préstec subscrit pel Sr. X.F.A. i la Sra. G.M.E. i en cas de defunció, l'entitat bancària era beneficiària fins a exhaurir el deute bancari i la Sra. G.M.E. per la quantitat restant.

Concretament això comporta que en cas de defunció i per efecte de la pòlissa subscrita, el préstec es troba reemborsat i la Sra. G.M.E. rep la diferència fins al capital de 130.000.-euros.

Ara bé, la legitimació activa es pot definir com la qualitat en virtut de la qual una acció pot ésser emesa per una determinada persona en funció de la relació material preexistent i de la que deriva el conflicte que precisament determina la dinàmica del procés.

En el nostre cas és innegable que la Sra. G.M.E. té un dret i un interès personal a demanar el compliment del contracte d'assegurança encara que sigui beneficiària de segon rang en relació al banc puix que el pagament del capital garantit li permet alliberar-se del deute i si escau percebre el rossec, que el Tribunal d'instància ha qualificat d'interès compartit.

Per tant no és sostenible l'afirmació de la representació de la companyia que "*en cap cas*" la Sra. G.M.E. és beneficiària, sobre tot quan la

mateixa part va indicar en el seu escrit de contesta que “*al mes de setembre del 2009, la part agent i el Sr. X.F.A. varen contractar amb la meva mandant una pòlissa d’assegurança G.V.*”, reconeixent així la participació personal i l’interès de la Sra. G.M.E. en la subscripció de la pòlissa.

Així les coses, quan aquesta darrera ha demanat de condemnar la companyia defenent a pagar a la societat B, SA, el capital pendent de pagament fins exhaurir el deute derivat del préstec, i després a abonar-li la diferència, ho ha fet pel seu compte propi, i perquè és el previst pel contracte així com una condició prèvia i *sine qua non* a la satisfacció del seu dret personal.

A més, apareix que, enfront de la inactivitat del banc al respecte, es va trobar obligada a instar sola l’acció escaient per obtenir el compliment de la pòlissa.

De fet, processalment, si la part defenent considerava que la *litis* no estava correctament travada per raó de l’absència del banc, el més coherent i ajustat a dret hauria sigut aixecar no pas la manca de legitimació activa de la Sra. G.M.E. sinó una excepció de manca de litisconsorci passiu. Però no ho va fer.

Per tant, la Sra. G.M.E. estava del tot legitimada a presentar les demandes formulades en l’escrit del 06-03-2014 i és amb bon criteri que el Tribunal ha rebutjat l’excepció peremptòria aixecada.

IV.- El segon aspecte del recurs recau sobre la qüestió de la nul·litat del contracte d’assegurança ja que torna a sostenir que el Sr. X.F.A. va amagar, en el moment de contractar l’assegurança, un esport com el d’esquí de “*randonnée*” i que no accepta el plantejament del Tribunal que la demanda de nul·litat s’havia d’haver articular mitjançant demanda reconvençional. Argumenta al respecte que els Tribunals andorrans han admès i admeten demandes reconvençionals implícites no únicament en procediments en què es discuteixin compensacions de deute com diu el Tribunal, que els mateixos estableixen que és admissible una reconvenció implícita si el defenent al·lega l’existència d’un fet que s’oposa a la demanda

i que requereix un pronunciament judicial específic que pot anar en contra dels interessos del demandant, el tot a la condició que l'actor pugui contestar a la mateixa com si es tractés d'una reconvenció expressa i no permet obtenir altra cosa que la declaració de l'extinció de l'obligació.

Sobre el fons, sosté que al moment de contractar la pòlissa d'autoes se li van fer preguntes totalment clares, precises i directes, sense cap mena de dubte per qui contracta l'assegurança i amb un llenguatge que entén però que el Sr. X.F.A. res va dir de la pràctica d'esport d'esquí de muntanya, manifestant únicament fer bicicleta, a nivell *amateur*, que se li va demanar si practicava esport de forma expressa com també si el practicava a nivell professional o *amateur* i contràriament a l'afirmació no fomentada i errònia del Tribunal no hi ha res d'imprecís en el qüestionari i que per tant, la seva declaració intencionadament o no, no fou correcta sinó enganyosa en l'objectiu d'aconseguir una cobertura d'assegurança.

Pel que fa al primer aspecte de la qüestió, el Tribunal ha jutjat que la pretensió s'hauria d'haver exercitat mitjançant la formulació d'una demanda reconvenicional però que donat que la nul·litat es podia apreciar d'ofici i que havia existit el debat contradictori entre les parts sobre la qüestió, procedia analitzar-la igualment.

Ara bé, cal dir que no sempre una pretensió de nul·litat presentada de manera reconvenicional s'ha de presentar i redactar amb forma de demanda integrant una petició diferent de la mera absolució. En efecte, existeixen al·legacions que requereixen una declaració judicial específica en perjudici del demandant per arribar a la desestimació de les pretensions del mateix. Així és el cas en matèria d'excepció de compensació, d'excepció de nul·litat o d'usucapió. Es parla de supòsits de reconvenicions tàcites o implícites, que en realitat no són verdaderes demandes reconvenicionals doncs no tenen per objecte res més que obtenir la desestimació de les pretensions adverses, que es poden admetre sempre que l'actor pugui contestar com si es tractés d'una reconvenció expressa (veure al respecte TSJC 163/08 del 23-12-2008 i la sentència del 18-12-2001 n°1645 del llibre pàg. 542 relativa a usucapió i sobre tot la 291/07 on, en un cas similar, vam motivar que no calia formular una demanda reconvenicional ja que era suficient sol·licitar la desestimació).

V.- No obstant això i sense considerar la via processal escollida pel Tribunal per examinar la qüestió, sobre el fons pel que fa a la nul·litat del contracte d'assegurança per l'existència d'una declaració falsa pel fet de no haver declarat en el formulari que practicava l'esquí de muntanya, el plantejament del Tribunal és correcte.

En efecte, el primer que s'ha de posar en relleu és que la companyia no va invocar aquest argument en la seva carta del 30-09-2013 (ni tampoc en la del 23-07-2014 pel que sembla) sinó que l'actitud del Sr. X.F.A. corresponia a un risc no garantit.

En segon lloc, és cert que en el formulari de proposta d'assegurança del 14-09-2009, a la rúbrica "*esports que pratiqueu*" es va indicar "VELO" (bicicleta) en *amateur* sense mencionar cap altre esport.

Però aquest element és insuficient per considerar una falsa declaració justificant la nul·litat del contracte, i això per tres tipus de raons.

D'una, és a la companyia que invoca la causa de nul·litat que pertoca establir la falsa declaració i que aquesta és d'una entitat suficient per a constituir una causa de nul·litat.

De dos, el document invocat (foli 150) és força dubtós en relació a les condicions en les quals es va establir. S'ha de constatar que cap signatura apareix sota la menció assegurat/subscriptor i que l'única firma és la del representant de la companyia que pot correspondre a la de la Sra. V.H. (foli 206). Tampoc se sap si és el Sr. X.F.A. qui va omplir el formulari del seu puny i lletra. No s'ha fet cap pregunta a la Sra. V.H. sobre les condicions de realització del formulari i només ha indicat que "*quan una persona acudia per contractar una pòlissa feia una sol·licitud i posteriorment havia de comparèixer per tal de signar el contracte*".

De tres, per considerar l'existència d'una falsa declaració és obvi que cal que existeixi la declaració per part de l'assegurat de dades o informacions no ajustades a la realitat. Aquesta declaració es fa en resposta a les qüestions de la companyia directament destinades a determinar el perfil de l'assegurat. Per tant el seu caràcter fal·laciós s'ha d'apreciar en la mesura

d'aquestes preguntes ja que si l'assegurat està obligat a contestar de manera exacta a les qüestions precises fetes per l'assegurador, quan la qüestió manca de precisió no pot l'assegurador pretendre extreure de la imprecisió o del caràcter incomplet de les respostes fetes una causa de nul·litat del contracte sencer.

En el present cas, compartim el punt de vista del Tribunal que la qüestió del formulari, integrada en l'apartat sobre les dades personals que conté varies qüestions sobre l'assegurat, és oberta i imprecisa (*“Esports que practiqueu:”*) ja que no conté un llistat precís, ni una definició o una referència a la noció d'esports sigui de risc o no, ni qualsevol altra precisió sobre el que s'ha d'entendre per practicar un esport (freqüència, nivell, antiguitat de la pràctica...) i que l'assegurat no pot entendre que tindria l'obligació de declarar totes les activitats de natura esportiva que podria arribar a tenir a un moment o altre.

Quant al formulari mèdic, es pot constatar que a la qüestió 14 *“Practiqueu un esport competició ?”* s'ha inscrit una creu en la casella “NO” i de fet en cap moment apareix que el Sr. X.F.A. hauria practicat un esport de competició.

Així les coses, si es considera tots aquests elements, res permet dir que el Sr. X.F.A. va ocultar alguna cosa a la companyia en relació al fet que practicava l'esquí de muntanya i que va privar aquesta de la possibilitat d'apreciar correctament el risc a assegurar.

Per consegüent, és amb bon criteri que el Tribunal ha jutjat que no existia cap causa de nul·litat del contracte del 14-09-2009.

VI.- El tercer aspecte del recurs concerneix la interpretació per part del Tribunal de les garanties contractades pel Sr. X.F.A. ja que refusa la conclusió que es van contractar les dues garanties principals, a saber la garantia per defunció per qualsevol causa i la garantia per pèrdua total i irreversible de l'autonomia. Argumenta que per arribar a aquesta conclusió el

Tribunal *a quo* ha donat valor probatori a una prova testifical practicada en la persona de la Sra. V.H., que manté una estreta relació d'amistat amb el despatx professional que defensa els interessos de la Sra. G.M.E., i va mentir descaradament en seu judicial quan va manifestar que no s'havien entregat les condicions generals i que només es van contractar les dues garanties principals, que només cal llegir el contracte així com el seu condicionat per adonar-se que el Tribunal *a quo* ha errat, que en contractar defunció, entén aquesta part que ho engloba tot, la defunció per qualsevol causa i la defunció accidental, ja que de contrari, si el Sr. X.F.A. n'hagués contractat una altra s'hagués fet constar, però es va contractar la garantia Defunció (en general), sense fer expressa menció a qualsevol causa o accidental.

Conclou per tant que són d'aplicació les exclusions previstes per la pràctica d'un esport de risc, com fou l'esquí del dia d'antes puix malgrat que en la Sentència recorreguda res es contempli al respecte ja que es limita a dir que les exclusions no són d'aplicació a les garanties contractades quan les proves d'antes estableixen que el Sr. X.F.A. va cometre una greu imprudència i que el dia d'antes el Sr. X.F.A. estava practicant un esport de risc.

Es tracta efectivament d'una qüestió d'interpretació dels documents contractuals.

És d'interès recordar que en matèria d'exclusions del risc, la interpretació sempre s'ha de fer de manera restrictiva i a favor de l'assegurat en cas de dubte. Però, en el present cas els pactes contractuals són clars i permeten constatar, sense necessitat de cap treball d'interpretació que la companyia deu la seva garantia per raó de la defunció del Sr. X.F.A.

En efecte, com bé ressort del preàmbul i de l'article 1 de les condicions generals (CG), existeixen diferents garanties que es poden subscriure i les subscrietes queden definides en les condicions particulars (CP).

Les garanties possibles són quatre, és a dir dues principals que són la Defunció i la PTIA (Pèrdua Total i Irreversible d'Autonomia) i dues

complementàries facultatives que són la Defunció Accident i la IPT (Invalidesa Permanent Total).

Pel que fa a les exclusions i limitacions de garantia establertes en l'article 2.3, es distingeix clarament d'un costat la garantia defunció per qualsevol causa (2.1.1) i de l'altre la garantia en virtut de la garantia complementària Defunció Accident (la qual quan s'aplica té per a conseqüència de doblar el capital pagat) (2.2.1).

En el nostre cas, apareix a la lectura dels documents contractuals i en particular del certificat d'assegurança i de les CP que el Sr. X.F.A. va subscriure les garanties Defunció i PTIA.

Ara bé, l'exclusió per pràctica d'esport de risc, a més de ser prevista en les condicions generals i no pactada en les condicions particulars, concerneix exclusivament la garantia Defunció Accident.

La interpretació que vol fer la companyia de que, al subscriure la garantia DEFUNCIÓ sense més precisió i sense fer constar en els documents contractuals si es va subscriure DEFUNCIÓ o DEFUNCIÓ ACCIDENT, quedarien englobats tots els casos de DEFUNCIONS, sigui per accident o no, i que per tant l'exclusió definida a l'article 2.3 seria d'aplicació, és totalment contrària als documents produïts, a la lletra dels contractes i fins i tot a la bona fe.

Al contrari del que sosté la companyia d'assegurances, DEFUNCIÓ (per qualsevol causa) o DEFUNCIÓ ACCIDENT són dos riscos ben diferents ja que el segon implica una indemnització doble i de ben segur una prima superior.

La garantia DEFUNCIÓ ACCIDENT és una garantia complementària i facultativa i per tant ben diferenciada de la garantia general. De fet, en el formulari de proposta d'assegurança i en particular en el quadre relatiu a l'objecte de la mateixa, DEFUNCIÓ o DEFUNCIÓ ACCIDENT queden ben distingides.

En el mateix sentit, la Sra. V.H., la comercial que va vendre l'assegurança va manifestar que existia una opció de que en cas d'accident l'import a pagar fos el doble, no recordant si el Sr. X.F.A. havia subscrit dita opció.

Al respecte, constatem que la part defenent no va tatxar el testimoniatge de la Sra. V.H. i no existeix cap element per considerar com a possible l'acusació de mentir que li fa la recurrent sobretot quan les seves manifestacions sobre les garanties són conformes a les clàusules contractuals i que les seves manifestacions sobre el fet que era costum de lliurar les CG als clients no tenen res a veure amb la interpretació de les clàusules litigioses.

De fet, no és cert que el Tribunal d'instància va fonamentar la seva conclusió que s'havia subscrit només la garantia DEFUNCIÓ sobre el testimoniatge de la Sra. V.H. sinó que, a l'igual que aquesta Sala, ho va fer examinant els documents contractuals i indicant que les manifestacions de la Sra. V.H. corroboraven el fet que la garantia DEFUNCIÓ ACCIDENT era opcional.

Un altre argument és que, com la part agent ho havia indicat en el seu escrit de rèplica, és més que probable que si no existís la possibilitat d'invocar una causa d'exclusió la companyia no sostindria que subscriure la garantia DEFUNCIÓ sense més precisió seria equiparable a subscriure la garantia DEFUNCIÓ ACCIDENT quan aquesta darrera comporta una indemnització doble de la defunció per qualsevol causa.

Per acabar, a partir del moment on quedava establert que cap supòsit d'exclusió es podia oposar, en particular cap exclusió relativa a l'esport de risc, el Tribunal no havia d'entrar a analitzar en detall els arguments de la companyia sobre l'actitud pretesament imprudent de l'assegurat el dia d'autes.

VII.- L'últim aspecte del recurs és que a la vista de les circumstàncies del malaurat accident, el Tribunal havia d'haver apreciat una *iusta causa litigandi* i no fer imposició de costes.

Però no són les condicions de la mort del Sr. X.F.A. que van portar les parts agents a instar el present plet sinó el refús reiterat i persistent de la companyia defenent de procedir al pagament del capital degut, interpretant el contracte en un sentit contrari al mateix.

No cal oblidar que la condemna en costes és “*un dret que estableix la resolució judicial a favor de la part litigant que ha obtingut un resultat favorable...*” (vg. TSJC 22-06-de 2000 nº 1392). En aquesta òptica, qui resisteix a una demanda fefaent i fonamentada en dret ha de suportar el pagament de les costes processals per tal, finalment, d'assegurar un reconeixement complet i efectiu del dret del vencedor. El criteri cabdal i subjacent és de determinar si l'agent es va trobar obligat a litigar per raó de l'actitud del defenent. També s'ha de valorar si l'oposició del defenent era justificada o si al contrari la seva actitud es pot titllar de passiva, obstructiva, o fins i tot de temerària o de mala fe.

Es pot apreciar una *iusta causa litigandi* quan existeix una dificultat particular en la valoració dels fets o en la determinació del dret aplicable o unes circumstàncies peculiars en la situació del defenent, i fent raonable l'oposició a la demanda.

Cap element d'aquesta natura s'aprecia en el present cas on els fets eren clars i la interpretació dels fets, dels contractes i del dret aplicable no comportava cap dificultat particular ni cap novetat.

Per consegüent, escau confirmar la imposició de les costes de primera instància a la part defenent vençuda

VIII.- En virtut dels mateixos principis, la desestimació íntegra del recurs justifica imposar-li les costes d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Desestimar el recurs interposat per la representació processal de la societat A, SA, contra la Sentència de l'Hble. Tribunal de Batlles de data 01-09-2017 de la qual confirmem íntegrament la part dispositiva.

Imposar a la societat A, SA, les costes judicials de segona instància inclosos els honoraris de procurador i d'advocat.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramès testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-